

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph. D., ve věci

žalobce: **M. Š.**, narozen X
bytem X
zastoupen zmocněncem **L. Š.**, narozen X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2021, sp. zn. SZ/MPSV-2021/29450-916, č. j. MPSV-2021/29619-916,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zmocněnce domáhal zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2021, sp. zn. SZ/MPSV-2021/29450-916, č. j. MPSV-2021/29619-916, kterým bylo zamítnuto žalobcovo Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Ústí nad Labem, Kontaktní pracoviště Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne

11. 1. 2022, č. j. 5443/2021/UUA, jímž bylo rozhodnuto nepřiznat žalobci dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje. Současně se žalobce domáhal, aby soud uložil povinnost žalovanému zaplatit mu náhradu nákladů řízení.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že nesouhlasí s názorem žalovaného, že úhrada technické prohlídky a měření emisí není výdajem neočekávatelným a jednorázovým. Žalovaný opomněl skutečnost, že se jednalo o nový vůz a první technickou kontrolu a nikoliv o opakování technické kontroly po dvou letech, jak uvedl žalovaný. Podle názoru žalobce žalovaný nepostupoval v souladu se zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), jelikož žalovaný špatně stanovil výši příjmu žalobce z invalidního důchodu, a to na 10 442 Kč. Dle zákona o pomoci v hmotné nouzi se za příjem mimo jiné považuje 80 % příjmu z důchodu poskytovaných v rámci důchodového pojištění, což činí částku 8 353,60 Kč. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí není ani patrné, jak k tomuto příjmu správní orgán dospěl, proto se žalobce domnívá, že došlo k porušení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Žalovaný špatně posoudil osobu žalobce jako osobu, která není v hmotné nouzi ve vztahu k ustanovení § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Žalobce byl přesvědčen, že tyto podmínky splňuje, neboť jako osoba zvláště těžce zdravotně postižená se bez uhrazeného povinného ručení nebude moct osobně dopravit například k lékaři nebo do oblastní charity, s níž má uzavřenou smlouvu o poskytování ambulantních služeb v souladu s § 91 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“). Žalovaný měl tuto smlouvu v rámci správního uvážení zohlednit, neboť v rámci zákona o pomoci v hmotné nouzi lze za základní životní podmínky taktéž považovat i potřeby psychické a sociální pro zajištění soběstačnosti nebo zdraví, což mimo jiné oblastní charita zabezpečuje, a bez možnosti dopravy by toto nebylo možné. Žalobce dále namítal porušení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť správní orgán prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí podotkl jen, že doložené doklady vzal v potaz a rozhodl se žádosti nevyhovět. Žalobce zdůraznil, že správní orgán prvního stupně již několik let žalobci přiznává příspěvek na živobytí, jelikož je považován za osobu v hmotné nouzi dle § 2 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi a v minulosti mu byla dávka mimořádné okamžité pomoci přiznána. Žalobce je přesvědčen, že se v jeho situaci nic nezměnilo, a i přesto správní orgán prvního stupně jeho žádosti nevyhověl. Žalobce nerozumí tomu, čím se správní orgán prvního stupně zabýval, když bylo rozhodnutí vydáno až 27 dní po jeho žádosti a kladl si otázku, zda nejsou ze strany správního orgánu naplněny známky libovůle, když se takto postupuje vůči zdravotně postiženým lidem. Podle názoru žalobce ačkoli byl výdaj předpokládán, tak v dané situaci, prostoru a čase, kdy ho žalobce nemá jak uhradit, je výdajem nečekaným. Žalobce uvedl, že je pro svá postižení odkázán na dopravu osobním automobilem již od dětství a nyní poprvé, v pokročilém věku, se vši pokorou a úctou oslovil orgán pomoci v hmotné nouzi jako osoba zvláště ohrožená onemocněním COVID 19. Žalobce dále podotkl, že osoby zdravotně postižené a závislé na pomoci druhých mají pro zachování podobných standardů kvality života vyšší náklady, včetně odůvodněných nákladů na bydlení, které správní orgán prvního stupně vyčíslil na 3 143 Kč. Dle žalobce je toto vyčíslení nesprávné, jelikož jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

skutečné náklady činí 7 500 Kč. Za nepřiléhavý považoval žalobce rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2018, č. j. 10 Ads 386/2017-46, na nějž žalovaný ve svém rozhodnutí odkázal, neboť je odlišný od jeho případu. Žalobce uzavřel, že rozhodnutí správních orgánů byla vydána na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť nebylo přihlédnuto k § 68 odst. 3 správního řádu a došlo k porušení § 2 odst. 1, 3, 4 a § 3 správního řádu ve vztahu k § 2 odst. 3, 5, 6, § 9 odst. 1, 2 a § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž uvedl, že námitky uvedené v žalobě jsou totožné s odvolacími námitkami, a proto odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
4. V písemném vyjádření k žalobě zrekapituloval obsah žalobou napadeného rozhodnutí a uvedl, že mimořádná okamžitá pomoc je dávkou jednorázovou a nenárokovou, k jejímu přiznání je nutné prokázat její opodstatnění po komplexním posouzení životní situace žalobce a dodal, že přiznání či nepřiznání dávky je závislé na správním uvážení v mezích zákona o pomoci v hmotné nouzi, toto správní uvážení však nepodléhá libovůli správního orgánu. Při užití správního uvážení je správní orgán povinen sledovat pouze předepsaný účel, vycházet jen z relevantních skutečností, a zachovávat objektivitu a nestrannost. V tomto případě má žalovaný za to, že správní orgán prvního stupně nevybočil z mezí správního uvážení.
5. Žalovaný nepovažoval žalobce za osobu v hmotné nouzi dle ustanovení § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi a dodal, že mimořádná okamžitá pomoc je dávkou, která se poskytuje osobám, které se dostávají do určité zákonem vymezené sociální situace.
6. Žalovaný zdůraznil, že žalobce požádal dne 16. 12. 2020 o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu technické prohlídky motorového vozidla a měření emisí v celkové výši 1 600 Kč.
Dne 14. 12. 2020 tuto částku žalobce uhradil, což svědčí o tom, že byl žalobce schopen situaci vyřešit vlastními silami, neboť požadovaný výdaj uhradil v době, kdy ještě o mimořádnou okamžitou pomoc nezažádal a nemohlo mu být dopředu známo, zda mu bude mimořádná okamžitá pomoc přiznána. Dle Instrukce náměstka pro řízení sekce 3/2017 vydané ve věci sjednocení postupu v řízení o jednorázové dávce mimořádné okamžité pomoci podle zákona o pomoci v hmotné nouzi, platí zásada, že na již uhrazený náklad, by se zpravidla neměla poskytovat mimořádná okamžitá pomoc.
7. Žalovaný uvedl, že úhrada technické prohlídky a měření emisí není výdajem nečekaným a jednorázovým, jedná se o výdaj, který je předem každým vlastníkem vozidla očekáván, jelikož každý vlastník motorového vozidla je povinen každé dva roky (pokud se nejedná o nové vozidlo) absolvovat technickou prohlídku. Dále žalovaný konstatoval, že v zákoně nejsou možnosti poskytování dávky vyjmenovány taxativně, ale příkladmo, avšak výdaj na úhradu technické kontroly není srovnatelný s výdaji uvedenými v zákoně o pomoci v hmotné nouzi. Dávky v hmotné nouzi slouží k zajištění základních životních potřeb u nízkopříjmových osob, přičemž si tyto osoby nemohou příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním. Žalobce vlastní osobní automobil, který však správní orgán prvního stupně nepovažoval vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobce za využitelný majetek a nepožadoval jeho využití ke zvýšení příjmů vlastním přičiněním. Žalovaný zdůraznil, že kvůli nepříznivému zdravotnímu stavu žalobce mu je poskytován příspěvek na mobilitu ve výši 550 Kč.
Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

8. Žalovaný zjistil, že v měsíci podání žádosti žalobce pobíral invalidní důchod ve výši 10 442 Kč, příspěvek na živobytí ve výši 813 Kč a příspěvek na bydlení ve výši 3 370 Kč, celkem tedy 14 625 Kč. Dále mu byl vyplácen příspěvek na mobilitu ve výši 550 Kč a příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč.
9. Žalovaný poukázal, že ne každý, kdo je příjemcem opakovaných dávek hmotné nouze, musí být automaticky uznán za osobu v hmotné nouzi pro účely mimořádné okamžité pomoci. Žalovaný poukázal, že žalobce zaměňuje základní životní podmínky uvedené v zákoně o pomoci v hmotné nouzi a základní životní potřeby uvedené v zákoně o sociálních službách.
10. Žalovaný dodal, že částka ve výši 7 500 Kč nebyla žalobci započtena do odůvodněných nákladů na bydlení, jelikož se jedná o pronájem nemovitosti, která je ve vlastnictví otce a sestry a poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2018, č. j. 10 Ads 386/2017- 46, který se touto problematikou zabýval.
11. K hrozbě újmy na zdraví a sociálnímu vyloučení z důvodu neposkytnutí pomoci žalovaný uvedl, že žalobce není osobou dle § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť pomoci se mu dostává jiným způsobem. Není ani osobou uvedenou v § 2 odst. 6 téhož zákona. K vyloučení žalobce ze společnosti ani ohrožení jeho zdraví nemůže dojít, jelikož by mu měla být poskytována potřebná pomoc při zvládání základních životních potřeb poskytovateli pomoci, kterými jsou žalobcův otec M. Š. a bratr L. Š.
12. K příjmu žalobce žalovaný uvedl, že v rozhodnutí nebylo uvedeno, že se jedná o příjem žalobce, nýbrž o finanční prostředky, kterými může žalobce v daném měsíci disponovat.
13. K délce trvání prvoinstančního řízení žalovaný sdělil, že o žádosti ze dne 16. 12. 2020 rozhodl správní orgán prvního stupně v zákonem stanovené lhůtě dle § 71 odst. 3 správního řádu.
14. Závěrem žalovaný zdůraznil, že řízení bylo provedeno v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi i se správním řádem a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Posouzení věci soudem

15. O žalobě rozhodl soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce po řádném poučení, že může vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, se k nařízení jednání nevyjádřil a žalovaný s projednáním věci bez nařízení ústního jednání souhlasil.
16. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávání věci ovšem zjištěny nebyly.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

17. Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce dne 16. 12. 2020 požádal o dávku mimořádné okamžité pomoci ve výši 1 600 Kč na uhrazení technické kontroly s odůvodněním, že automobil je nezbytností hendikepovaného člověka k uspokojení základních životních potřeby - mobility. Od doby, kdy vozidlo získal v rámci dědického řízení, bylo nutné podstoupit první technickou kontrolu.
19. Rozhodnutím ze dne 11. 1. 2021, č. j. 5443/2021/UUA, správní orgán prvního stupně rozhodl podle § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi žalobci nepřiznat dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje. Rozhodnutí odůvodnil tím, že měl žalobce v rozhodném měsíci dostatek finančních prostředků k úhradě požadovaného výdaje. Dále uvedl, že se nejednalo o neočekávaný výdaj, jelikož jako majitel motorového vozidla musí počítat s pravidelnými náklady, které s provozem motorového vozidla souvisí.
20. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 19. 2. 2021, č. j. MPSV-2021/29619-916, bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.
21. V ustanovení § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi je stanoveno, že za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky k úhradě nezbytného jednorázového výdaje, spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázání ztráty osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků, a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu.
22. Podle ust. § 10 odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi, rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v případě podání žádosti o dávku, je u jednorázové dávky období aktuálního kalendářního měsíce.
23. Dle § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi se započítávají do příjmu osob nemocenské dávky a podpora v nezaměstnanosti z 80 %, příjmy ze závislé činnosti ze 70 % a ostatní započitatelné příjmy podle zákona o životním a existenčním minimu ze 100 %.
24. Podle § 71 odst. 3 správního řádu pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení, k nimž se připočítává doba
 - a) až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvláště složitý případ,
 - b) nutná k provedení dožádání podle § 13 odst. 3, ke zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny.
25. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Těmto požadavkům na odůvodnění rozhodnutí žalovaný v projednávané věci dostál, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně popsal, z jakých skutkových a právních okolností vycházel, jakými úvahami byl při svém rozhodování veden a proč nemohl žalobci vyhovět. Soud proto dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je odůvodněno dostatečně a plně v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, tedy je přezkoumatelné.

26. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 9. 2015, č. j. 4 Ads 145/2015-24, uvedl: *„Mimořádná okamžitá pomoc je poslední záchrannou sítí celého systému sociální péče, jejímž účelem je zabezpečit, aby nikdo, kdo se ocitl v nepříznivé situaci, nebyl mimo dosah sociálního systému jen proto, že nesplňuje z určitých důvodů podmínky pro vznik nároku na některou z dávek sociálního zabezpečení. Smyslem zákona o pomoci v hmotné nouzi je především řešit náhlé a nepředvídatelné negativní životní situace, se kterými se není fyzická osoba schopna vypořádat s ohledem na svoje majetkové poměry. Vždy je proto třeba komplexně hodnotit konkrétní situaci žadatele o dávku a přihlížet ke všem relevantním skutečnostem.“*
27. Dávka mimořádné okamžité pomoci je tedy dávkou nenárokovou, subsidiárního charakteru a je určena na neočekávané mimořádné výdaje, které žadatel nemohl předpokládat a není je schopen zvládnout vlastními silami či za pomoci rodiny nebo svého okolí. Aby mohlo být rozhodnuto o jejím přiznání, bylo nutné prokázat její opodstatnění po komplexním posouzení životní situace žalobce.
28. Důvod, pro který žalobce požadoval dávku mimořádné okamžité pomoci, se míjí s účelem, pro který je tento typ jednorázové dávky mimořádné okamžité pomoci zákonem o pomoci v hmotné nouzi upraven (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 3 Ads 88/2012-42, ze dne 14. 4. 2016, č. j. 1 Ads 45/2016-20 či ze dne 16. 6. 2020, č. j. 1 Ads 137/2020-28). V uvedených rozsudcích Nejvyšší správní soud zdůraznil, že dávka okamžité mimořádné pomoci má hradit výdaje *„jednorázové a v podstatě nahodilé“*. Dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu výdaje očekávaného a pravidelného lze přiznat jen ve zcela výjimečných případech, pokud to odůvodňují konkrétní okolnosti na straně žadatele.
29. Mimořádná okamžitá pomoc by se zpravidla neměla poskytovat v případech, kdy je již určitý náklad osobou uhrazen, protože osoba již prostředky k úhradě nákladů nepotřebuje. Mimořádná okamžitá pomoc se vždy váže ke konkrétní situaci spojené s výdajem, na který osoba nemá dostatek prostředků. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce dne 14. 12. 2022 již uhradil technickou kontrolu ve výši 1 600 Kč, tedy ještě předtím než dne 16. 12. 2020 podal žádost o mimořádnou okamžitou pomoc.
30. Žalobce jako vlastník motorového vozidla je povinen hradit výdaje spojené s jeho provozem, mezi které patří i technická kontrola nebo nákup provozních kapalin. Dle názoru soudu technická kontrola není výdaj jednorázový ani náhodilý. Naopak jde o výdaj očekávaný a pravidelný, není podstatné, zda žalobce absolvoval se svým vozem první technickou prohlídku po pěti letech nebo prohlídku po dvou letech, jelikož se jedná v budoucnu pravidelně o opakovaný výdaj. Z hlediska uvedeného systému pomoci v hmotné nouzi by tedy k jeho úhradě měly sloužit primárně prostředky získané v rámci

opakujících se dávek, případně prostřednictvím dávek důchodového pojištění, neboť žalobce je i poživatelem invalidního důchodu.

31. Dále soud uvádí, že ze správního spisu a ostatně i ze samotných tvrzení žalobce vyplývá, že žalobce nebyl správními orgány obou stupňů shledán osobou v hmotné nouzi ve smyslu § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi. V souvislosti s žalobcovou žádostí o poskytnutí jednorázové dávky mimořádné okamžité pomoci proto bylo klíčové vyhodnocení, zda žalobce je možno považovat za osobu v hmotné nouzi ve smyslu § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, když žalobce žádal o poskytnutí dávky mimořádné okamžité pomoci.
32. Ze správního spisu soud zjistil, že jsou žalobci prostředky na živobytí poskytovány prostřednictvím dávek důchodového pojištění, když žalobce je poživatelem invalidního důchodu, a dále jsou mu vypláceny dávky pomoci v hmotné nouzi a ze systému státní sociální podpory. Z obsahu správního spisu v tomto směru vyplývá, že žalobce v rozhodném období, tj. prosinec 2020, pobíral invalidní důchod ve výši 10 442 Kč, dále příspěvek na živobytí ve výši 813 Kč a příspěvek na bydlení ve výši 3 370 Kč, což činilo celkem 14 625 Kč. Naproti tomu žalobcovy náklady na bydlení činily částku ve výši 3 143 Kč. Z uvedeného vyplývá, že žalobce měl v rozhodném měsíci finanční prostředky na uhrazení technické kontroly.
33. Důvodová zpráva k zákonu o pomoci v hmotné nouzi uvádí, že při rozhodování o nároku na mimořádnou okamžitou pomoc není stanovena pevná hranice příjmů. Avšak z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví je nezbytné, aby výše příjmů byla u osoby, jež není nezaopatřeným dítětem, nižší než částka existenčního minima. Částka existenčního minima je stanovena v jednotné výši a činí přibližně 2/3 životního minima jednotlivce. Dle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, činí životní minimum jednotlivce částku 3 860 Kč.
34. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud konstatuje, že správní orgány obou stupňů proto správně uzavřely, že v případě žalobce nejsou splněny podmínky pro přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi s ohledem na žalobcovu sociální situaci a jeho příjmy z dávek důchodového pojištění a dávek pomoci v hmotné nouzi ve vztahu k jeho nezbytně nutným výdajům.
35. Soud se ztotožnil s žalovaným, který ve svém odůvodnění nezahrnul do odůvodněných nákladů na bydlení nájemné ve výši 7 500 Kč, které žalobce měsíčně hradí svému bratrovi a otci. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2018, č. j. 10 Ads 386/2017-46, není placení nájemného mezi blízkými příbuznými obecně v rozporu se zákonem ani dobrými mravy, avšak je třeba vzít v potaz, že režim dávek pomoci v hmotné nouzi je subsidiární a je nastaven tak, aby z něj čerpaly dávky jen osoby, které se nachází v hmotné nouzi. Tento systém dávek má sloužit k hmotnému zajištění osob až v okamžiku, kdy nelze jejich základní životní potřeby zajistit jiným způsobem. Primárně je každý povinen nejdříve pomoci sám sobě, nemá-li tuto možnost, má mu pomoci rodina.
36. Soud nemůže souhlasit ani s žalobní námitkou spočívající v tom, že ze strany správního orgánu se jedná o znaky libovůle. Žalovaný totiž v odůvodnění napadeného rozhodnutí reagoval na veškeré odvolací námitky žalobce a vycházel z důvodnosti požadovaného výdaje i sociální situace žalobce.
37. Soud rovněž neshledal porušení § 2 odst. 1, 3, 4 a § 3 správního řádu ve vztahu k § 2 odst. 3, 5, 6, § 9 odst. 1, 2 a § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

38. Vzhledem k výše uvedenému dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku I. rozsudku podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. Současně v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 30. ledna 2023

JUDr. Petr Černý, Ph. D., v. r.
samosoudce